

Креативний простір України та світу

Колективна монографія

УДК 009:3(082)
К79

К79 **Креативний простір України та світу:** кол. моногр. – Харків:
СГ НТМ «Новий курс», 2022. – 264 с.

ISBN 978-617-7886-35-7

Рецензенти

Штулер Ірина Юрїївна,
*доктор економічних наук, професор,
перший проректор ВНЗ «Національна академія управління»*

Погорїла Світлана Григорїївна,
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри славїстичної філологїї,
педагогіки і методики викладання
Білоцерківського національного аграрного університету*

Харченко Артем Вікторович,
*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства, культурологїї та історїї науки
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

*Рекомендовано до друку редакційною колегією збірника наукових праць
«Соціально-гуманітарний вісник» (протокол № 2-мн від 23.04.2022)*

У монографії висвітлюються актуальні питання сучасного розвитку соціально-гуманітарної сфери України та світу. Досліджуються проблеми креативного розвитку педагогіки, соціології, філософії, психології, соціальних комунікацій, спорту, фізичної культури, туризму, мистецтвознавства, культурології, філології, історії, економіки, управління, права. Монографія буде корисною науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу осіб, які цікавляться питаннями сучасного розвитку соціально-гуманітарної сфери.

ISBN 978-617-7886-35-7

© СГ НТМ «Новий курс», 2022
© Автори, 2022

Розділ перший.**Педагогіка, соціологія, філософія, психологія,
соціальні комунікації**

1.1.	Викладання дисципліни «Педагогіка» у форматі змішаного навчання	...	6
1.2.	Methodical approaches to the formation of geological and geomorphological skills of students in the study of school geography	...	9
1.3.	Cartometric knowledge and skills as a component of cartographic literacy of schoolchildren	...	16
1.4.	The role of industrial practice in the formation of professional and pedagogical competence of the future teacher of geography	...	21
1.5.	Formation of an athlete's personality and development of his human capital as an object of educational policy in the field of sports	...	29
1.6.	Features of the introduction of specialized training of high school students in sports	...	36
1.7.	Professional competence as a normative complex-integrative characteristic of the personality of a future physical education teacher	...	42
1.8.	The essence of professional training of future teachers of physical culture in a pedagogical institution of higher education	...	47
1.9.	Organizing and conducting physical education classes with students of the special medical group in higher education institutions	...	52
1.10.	Synergistic approach of improvement of professional competence of physical culture teacher	...	56
1.11.	Основні аспекти підготовленості фахівців економічного напрямку до дотримання культури професійного спілкування	...	64
1.12.	Освіта під прицілом: історія і сучасність	...	70
1.13.	Особливості вертикальної гендерної сегрегації в університеті (на прикладі Варшавського та Чернівецького університетів)	...	79

1.14.	Application of integrated technologies in the system «General educational institution – institution of higher education» in preparing future specialists-teachers of ecological and biological industry	...	83
1.15.	V. O. Sukhomlynskyi ideas in the modern educational space of preschool education institution (Online club "Vasil Sukhomlynskyi and the present")	...	89

Розділ другий.

Мистецтвознавство, культурологія, філологія, історія

2.1.	Концептосистема матримоніального конфліктного розмовного дискурсу	...	97
2.2.	Знахідки мечів у скарбах доби бронзи Закарпаття	...	103
2.3.	Секуляризація культури та формування «секулярних релігій» у сучасній культурі	...	111
2.4.	Особливості дизайн-проектування рекламних фотографічних композицій	...	116
2.5.	Категорія дивного у мовній картині світу Р. Рігза («Казки про дивних»)	...	124
2.6.	Вплив соціолінгвістичних чинників на запозичення в англomовному медичному дискурсі	...	131
2.7.	Особливості людиноцентризму як сучасного інструменту розвитку культурно-креативного простору в Україні	...	139

Розділ третій.

Спорт, фізична культура, рекреація, туризм

3.1.	Напрями впровадження інновацій в туристичному бізнесі	...	144
3.2.	Training tools and the direction of their use in improving the physical qualities of wrestlers	...	149
3.3.	Характеристика екотуристичного потенціалу України в умовах війни	...	154
3.4.	Organization of animation programs in different types of youth tourism	...	162
3.5.	Гастрономічний туризм: поняття та класифікаційні ознаки	...	169
3.6.	Vaccination as one of key elements of health save	...	174
3.7.	Розвиток системи пілатес в історичному контексті	...	178

Розділ четвертий.
Економіка, юриспруденція, політика,
публічне адміністрування

4.1.	Проблеми становлення та перспективи ефективного розвитку репутаційного менеджменту українських підприємств і організацій за глобалізаційних умов	...	184
4.2.	Застосування уніфікованих стратегій розвитку моніторингу логістичної діяльності українських підприємств та європейської співдружності	...	189
4.3.	Характеристика державного регулювання господарської діяльності	...	198
4.4.	Соціальний збиток від дорожньо-транспортних пригод на автомобільному транспорті в Україні	...	205
4.5.	Біоекономіка: соціально-економічний аспект	...	209
4.6.	Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до оцінювання	...	217
4.7.	Вплив війни на туристичний бренд України	...	223
4.8.	Financial instruments as a tool to support the economy: Ukrainian and international experience	...	227
4.9.	Ensuring competitiveness and development of self-government through mechanisms of management of health and sustainable education	...	233
4.10.	Теоретичні аспекти організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку	...	237
4.11.	Інновації – основа розвитку економіки України	...	247
4.12.	Економічна наука в Харкові (від Т. Степанова до І. Сокальського)	...	255

Зв'язки між Україною та ЄС, як в економічному, так і в політичному аспектах набувають позитивної тенденції. Приріст експортно – імпортних відносин між зазначеними країнами зростає, а співпраця в транспортній сфері відбувається в межах ЄС та США.

Джерела

1. Жаворонкова Г. Управління інформаційною інфраструктурою логістики на залізничному транспорті / Г. Жаворонкова, А. Божок // Економіка. Менеджмент. Бізнес. – №2. – С. 140-142. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есмебі_2015_2_26
2. Горбенко О. Термінологічний апарат вітчизняної логістики. Управління проектами, системний аналіз і логістика / О. Горбенко. – Київ. НТУ.10. – С. 420-426.
3. Дудар Т. Г. Основи логістики. Навч. посібник / Т. Г. Дудар, Р. В. Волошин. – Київ: Центр учбової літератури.
4. Крикавський Є. 2006. Логістика. 2-ге вид. Львів: Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти. «Інтелект-Захід» – 2012.
5. Пудичева Г. Логістика: сутність поняття та еволюція концепцій розвитку / Г. Пудичева // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – 2019. – С. 9-10. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2019/272-273/pdf/94-112.pdf>
6. Jomini. 1862. The art of war. Paris: Giguet et Michaud.
7. G. Sommerer. 1992. Unternehmenslogistik. Manuskriptdruck.
8. Поплавська Ж. Переваги та критерії інтеграції функцій логістики / Ж. Поплавська, А. Полянська // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» № 690. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка». – 2010. – С. 120-127.
9. Мельник О. Моніторинг діяльності підприємства / О. Мельник, М. Пецкович. Вісник Національного університету «Львівська політехніка» № 722. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка». – 2012. – С. 381-386.
10. Халініна В., Полозова Т. та Пригунов Н. Фінансово – економічний моніторинг діяльності підприємства: теоретичні аспекти / В. Халініна, Т. Полозова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2012. – №40. – С. 203-207. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetr_2012_40_55
11. Шмигельська І. Практичні проблеми вітчизняних підприємств, які надають транспортні послуги і способи їх вирішення / І. Шмигельська. – 2020. – С. 327-328. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.wnu.edu.ua/bitstream/316497/37953/1/327.pdf>
12. Юхименко П. І. Транспортно – логістична система в сучасних умовах розвитку економіки України / П. І. Юхименко. – 2020. – С. 164-169. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u132/zbirnik_tez_ati_2020.pdf#page=164

Коваленко Інна Анатоліївна

Кандидат юридичних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

4.3. Характеристика державного регулювання господарської діяльності

Тема включає в себе велику кількість питань, охопити які в рамках однієї роботи не представляється можливим, тому *метою* роботи є визначення оптимального поєднання природи державного регулювання господарської діяльності та безпосередньо її державного регулювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питаннями саморегулювання займалися: О. Бакалінська, О. Беянович, В. Кочин,

В. Махінчук та ін. Однак ця проблема залишається актуальною, незважаючи на нові основні моменти пошуку.

Природа державного регулювання господарської діяльності. Спосіб підпорядкування всіх учасників господарських відносин соціально-економічному порядку реалізується через державне регулювання господарської діяльності, яке, на нашу думку, має бути системно узгоджено з методом і метою господарського права.

Так, С. С. Алексєєв визначає економічний засіб як інституційне явище правової реальності, що відображає регулятивну силу економічного права, його енергію, що виступає активним центром у регулюванні економічних і економічних відносин.

Г. В. Смолін визначає економічний засіб як інструмент впливу не на сферу відносин, а на зміст цих відносин, точніше навіть на їх економічну складову, і що через економічний характер відносин між суб'єктами господарювання метою економічної правове регулювання загалом.

В. С. Щербина визначає їх як встановлені законом економічні, організаційно-правові інструменти (інструменти) регулюючого впливу держави в особі компетентних органів на діяльність суб'єктів господарювання. Р. Шабанов та М. Ждан розглядають економіко-правові засоби державного регулювання як засоби державного впливу на сферу підприємництва для створення або забезпечення умов для своєї діяльності відповідно до прийнятої національної економічної політики [1, с. 43].

У своїх дослідженнях А. П. Подцерковний використовує методи та засоби державного регулювання господарської діяльності як тотожні, зазначаючи, що методи (засоби) державного впливу на економіку складаються з певної сукупності засобів регулювання.

М. М. Кузьміна припускає, що під економіко-правовими засобами слід розуміти правові засоби вирішення проблем, пов'язаних зі створенням і підтримкою необхідного рівня розвитку конкретного об'єкта регулювання. Однак ці трактування не мають концептуальної єдності, і це не єдине полемічне питання щодо природи засобів державного регулювання господарської діяльності.

Як на доктринальному, так і на законодавчому рівнях засоби державного регулювання господарської діяльності ідентифікуються або не відрізняються від форм і методів, використовують невідповідні правові категорії, такі як: «правові засоби», «ресурси регуляторного впливу на суб'єктів господарювання», «ресурси для нормативні наслідки для юридичних осіб» тощо у ст. 12 Господарського кодексу

України закріплено засоби державного регулювання господарської діяльності. В. С. Щербина відзначає деякі недоліки цієї статті:

- консолідація держави як суб'єкта, що здійснює регулюючий вплив на діяльність суб'єктів господарювання, без зазначення інших суб'єктів, наприклад органів місцевого самоврядування та органів місцевого самоврядування, що діють на підставі делегованих повноважень, саморегулювних організацій, що діють на основі делегованих повноважень на реалізацію економічної політики, виконання цільових економічних та інших програм і програм економічного і соціального розвитку;

- виділення законодавцем основних засобів державного регулювання господарської діяльності, зазначивши, що в цьому випадку можливе використання інших, «незначних», «вторинних» засобів регулюючого впливу [2, с. 45].

У зв'язку з цим автор приходить до висновку, що таке видання ст. 12 ГК України заперечення можна заперечувати лише за наявності певних засобів державного регулювання, які визначені ч. 2 ст. 12 ГК України є одними з найважливіших, у деяких випадках їх застосування не є таким. Натомість засоби державного регулювання, не зазначені у ч. 2 ст. 12 ГК України за певних умов виступають основними, пропонуючи доповнити його абзацом такого змісту: «інші засоби державного регулювання господарської діяльності, встановлені цим Кодексом та іншими законами» [3, с. 45].

Підсумовуючи, зазначимо, що це питання безпосередньо впливає на якість господарського права, але й на його ефективність, оскільки засобом державного регулювання господарської діяльності є ресурс, сполучна ланка, що складає ідею господарського права здійснення – соціально-економічний розвиток суспільства та досягнення мети економічного та правового регулювання – встановлення соціально-економічного порядку в економічній системі України.

Поняття державного регулювання. Юридична енциклопедія [4, с. 118] визначає державне регулювання як здійснення державою комплексних заходів (організаційно-правових, економічних тощо) у сфері соціальних, економічних, політичних, духовних та інших соціальних процесів щодо встановлення, загальних правил та встановлюють норми соціальної поведінки, а також запобігання негативним явищам у суспільстві. Доводячи поняття «державне регулювання» до сфери економічної діяльності, економіки загалом, варто звернутися до робіт попередніх дослідників.

Так Ю. О. Тихомиров [5, с. 37] зазначав, що державне регулювання лише «прив'язане» до економіки і є одним із проявів чи функцій державного управління в широкому розумінні. Характеризується як встановлення та визначення державою загальних правил поведінки (діяльності) суб'єктів суспільних відносин та їх адаптація відповідно до обставин, що змінюються. Таку ж позицію щодо розуміння державного регулювання в широкому сенсі підтримав О. П. Альохін. При цьому вчений пішов далі свого попередника і сформулював, нині визначення державного регулювання у вузькому розумінні – як функції державного управління.

Трохи іншої точки зору дотримувалася Т. Кравцова, стверджуючи [6, с. 4], що державне регулювання можна розглядати як окрему галузь державного управління, що є цілеспрямованою організаційною діяльністю влади, що здійснюється через специфічні, унікальні правові форми, методи, які держава може використовувати лише у сфері підприємництва. Незважаючи на різні підходи вчених до розуміння поняття «державне регулювання», беззаперечним є той факт, що всі вони пов'язували таке явище, як «державне регулювання», у тому числі й економічну діяльність, з діяльністю органів державної влади та здійсненням ними (адміністративної влади) правосуб'єктність.

Безперечно, що державне регулювання господарської діяльності включає «заходи регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання», визначені ч. 2 ст. 12 Господарського кодексу. Серед них: державний ордер; ліцензії, патенти та квоти; сертифікація та стандартизація; застосування стандартів і лімітів; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання субсидій, відшкодувань, цільових інновацій та субсидій.

При цьому відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 4 ГК України зі сфери господарських відносин виключаються адміністративні та інші управлінські відносини за участю суб'єктів господарювання, в яких орган державної влади або місцевого самоврядування не є суб'єктом господарювання та безпосередньо не є організатором та організацією господарювання. потужність. Однак відповідно до статті 1 ГК України Кодекс регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та провадження господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками господарських відносин.

Так, чинний ГК України, маючи у своїй структурі статтю 12 «Регулювання державою господарської діяльності»,

визначає такі відносини відповідно до статті 1 ГК України, виключаючи їх із предмета регулювання відповідно до зі статтею 4 ГК. Керуючись виключно чинним Господарським кодексом України (ст. 1 та ст. 12 ГК), відносини державного регулювання господарської діяльності можна віднести до господарських, сфера дії яких згідно з частиною 4 статті 3 цього ж Кодексу це господарсько-виробничі, організаційно-господарські та внутрішньоекономічні відносини.

Отже, за суб'єктивним складом відносини про державне регулювання господарської діяльності (один із суб'єктів, у якому він не є суб'єктом господарювання, не його структурним підрозділом, а державним органом) можна віднести виключно до організаційно-господарських, а отже, державних органів до суб'єктів організаційно-господарських повноважень. Неправильне включення до ГК України статті 12 «Регулювання державою господарської діяльності» (поза межами ГК) призвело до неправильного визначення правової природи таких відносин у викладанні господарського права та їх віднесення до господарсько-правових відносин у навчальній літературі [7, с. 22; 8, с. 28].

Як слушно зазначається в науковій літературі [9, с. 37], юридичне визначення організаційно-господарських відносин (ч. 6 ст. 3 ГК України) базується на категоріях «організація» та «управління» господарськими діяльністю. Однак жодне з цих понять не визначено кодифікованим актом. Водночас доктрина господарського права звертає увагу на те, що вона стосується управлінських та організаційно-господарських відносин між суб'єктами господарювання та фізичними особами, які мають організаційно-господарські повноваження.

Однак чомусь не помічається, що таке управління здійснюється в рамках організації та ведення господарської діяльності. Теорія господарського права висловлює думку про те, що суб'єктом організаційно-господарських повноважень є суб'єкт господарських відносин (державна влада, орган місцевого самоврядування, підприємницька організація, громадянин, іноземець, особа без громадянства), який здійснює управління суб'єктами корпоративного підприємництва та/або його регулювання (частиною яких є контроль) за наявності правових підстав та реальних можливостей.

Таким чином, під «менеджментом» у розумінні ГК слід розуміти управління певною господарською одиницею (організаційним процесом управління), що включає планування, організацію, мотивацію та контроль, спрямоване на досягнення мета – виробництво

і продаж, виконання робіт або надання послуг вартісного характеру, з визначеністю ціни. Таке розуміння терміна «менеджмент» виключає використання терміну «регулювання господарської діяльності». Слід зазначити, що ГК України вживає термін «регулювання» лише у поєднанні з правовим чи державним регулюванням, тобто з певною діяльністю державних органів.

Включення І. М. Кравцемдо повноважень суб'єкта організаційно-господарських виявляється безпідставним «регулювання господарської діяльності» слід розуміти встановлення суб'єктами уповноважених законом умов господарської діяльності господарських організацій усіх форм власності та фізичних осіб-підприємців на гарантію свободи підприємництва, обмежувати монополію та захищати економічну конкуренцію шляхом контролю за дотриманням встановлених правил, положень та застосуванням відповідальності за їх порушення [10, с. 40].

Це поняття «регулювання господарської діяльності» дає змогу включити до свого поняття й державне регулювання господарської діяльності, коли держава здійснює щодо державних органів не господарську правосуб'єктність, а їх повноваження. Тому вважаємо, що до організаційно-господарських відносин, які входять до господарських відносин, належать відносини, які формуються виключно в процесі управління господарською діяльністю, спрямованою на досягнення цілей конкретного суб'єкта господарювання.

При застосуванні заходів державного регулювання господарської діяльності державні органи виконують певні функції держави. Під управлінням господарської діяльності в доктрині господарського права, що формує організаційно-господарські відносини, розуміється процес застосування «комплексу необхідних заходів, що здійснюються на підставі права власності на нерухоме майно, на підставі якого здійснюється господарська діяльність, або делеговані повноваження (збільшення доходу від використання таких товарів, збільшення вартості та/або обсягу нерухомості, досягнення певного соціально-економічного ефекту)» [10, с. 39].

Таке поняття «управління підприємством» відповідає положенням ч. 1 ст. 65 ГК України, де зазначено, що «управління підприємством здійснюється відповідно до установчих документів на основі поєднання прав власника на господарське використання свого майна та участь в управлінні працею». Таким чином, управління господарською діяльністю, опосередковане системою організаційно-

господарських відносин, здійснюється стосовно конкретного суб'єкта господарювання та діяльності, що здійснюється безпосередньо ним.

Висновки. Під формою впливу держави на економічну діяльність розуміють зовнішнє вираження дій державних органів, спрямованих на виконання конкретних завдань і функцій у процесі застосування окремих методів державного впливу на економіку. Один і той самий спосіб впливу держави на економічні відносини характеризується різними формами реалізації. У ГКУ згадуються деякі форми державного регулювання, а саме: державне прогнозування, планування; нормативне регулювання у вигляді регламенту, стандартів. Метод державного регулювання господарської діяльності – це сукупність методів державного впливу через органи законодавчої, виконавчої та судової влади у сфері господарських відносин. Їх поділяють на прямі та непрямі.

Джерела

1. Кочин В. В. Поняття та ознаки саморегулювання у цивільному праві України / В. В. Кочин // Юридична Україна. – 2014. – № 10. – С. 52-55.
2. Гончаренко О. Саморегулювання та співрегулювання господарської діяльності / О. Гончаренко // Підприємництво, господарство і право. 2017. – № 9. – С. 62-66.
3. Стельмашук А. М. Державне регулювання економіки : навчальний посібник / А. М. Стельмашук. – Тернопіль: ТАНГ, 2018. – 315 с.
4. Регуляторна політика: Нові можливості / за ред. К. Ляпіної. Київ: Ін-т конкурентного суспільства, 2014. – 170 с.
5. Ростальний Г. Роль державного регулювання економіки в перехідний період / Г. Ростальний // Актуальні проблеми політики : збірник наукових праць. – Вип. 8. – Одеса: Юридична література, 2010. – С. 104-108.
6. Кейнс Дж. М. Общатеория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс; пер. с англ. проф. Н. Н. Любимова; под ред. д.э.н., проф. Л. П. Куракова. – М., 2019. – 340 с.
7. Кочин В. В. Поняття та ознаки саморегулювання у цивільному праві України / В. В. Кочин // Юридична Україна. 2014. – №10. – С. 52–55.
8. Кравцова Т. Правова природа державного регулювання підприємницької діяльності / Т. Кравцова // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – №8. – С. 4.
9. Бакалінська О. О. Правові проблеми розвитку саморегулювання в сфері добросовісної конкуренції України / О. О. Бакалінська // Право і суспільство. – 2014. – № 2. – С. 63-69.
10. Бевз С. І. Мета державного регулювання господарської діяльності / С. І. Бевз // Часопис Київського університету права. – 2014/4. – С. 90-93.

Наукове видання

Колектив авторів

Креативний простір України та світу

Колективна монографія

Видання українською та англійською мовами

Підписано до друку 23.04.2022.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman. Друк. арк. – 16,53.

Видавець СГ НТМ «Новий курс»

Вул. Манізера, 3, м. Харків, 61002, Україна

Тел.: 097-044-03-09, e-mail: nr1989@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і

розповсюджувачів видавничої продукції:

серія ДК № 6392 від 07.09.2018.